

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115219433
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4115219433.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobkyne: C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Harakály, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, zastúpenému JUDr. Danuše Tichá, s.r.o., so sídlom Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, o náhradu liečebných nákladov, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/348/2015-456 zo dňa 28.07.2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 623,67 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 623,67 eura od 14.05.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd podanú žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 420 ods. 1, § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. a), § 11 ods. 6, 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy 1.472,77 eura, predstavujúcej náklady na jej liečenie po dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX, počas ktorej ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle utrpela ťažký úraz. Vodič motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným, proti ktorému si žalobkyňa uplatnila nárok podľa § 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení ako voči poisťovateľovi.

2. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je podaná dôvodne, i keď nie v celom rozsahu. Z celkových nákladov spojených s liečením, ktoré si žalobkyňa v tomto konaní uplatnila, možno považovať za účelne vynaložené náklady v rozsahu 623,67 eura, a preto žalobe v tejto časti vyhovel. Súd prihliadol na znalecký posudok č. XX/XXXX, teda vychádzal z jeho záverov a žalobkyni priznal nárok na zaplatenie nákladov na všetky lieky, ktorých účelnosť vymedzil predmetný znalecký posudok. Za lieky a zdravotné pomôcky súd priznal žalobkyni celkovo sumu 286,32 eura. Okrem toho posudzoval nárok žalobkyne na náhradu cestovných nákladov, pričom nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 337,35 eura považoval za dôvodný.

3. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 15,3 %. Žalobkyňa bola úspešná celkovo v sume 623,67

eura (42,35 %). Žalovaný bol úspešný v sume 849,10 eura (57,65 %), čo v konečnom dôsledku predstavuje úspech žalovaného vo výške 15,3 % (57,65 - 42,35). Strany sporu v priebehu konania nenavrhli a ani súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal prípadne postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

4. Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc rozsudok v napadnutej časti zmeniť a priznať jej voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podané odvolanie odôvodnila s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Namietala, že úspech strany sporu nie je možné hodnotiť len mechanicky porovnaním uplatnenej sumy a súdom priznanej sumy, ale je potrebné prihliadnuť na priebeh konania, predmet konania, druh uplatneného nároku, okolnosti prípadu, či rozhodnutie nezáviselo od úvahy súdu, odborných znalostí a znaleckého posudku. Na posúdenie určitej časti nároku a na zistenie, ktoré lieky či zdravotné pomôcky môžu byť pre ňu ešte prospešné a ktoré nie, však boli nepochybne potrebné odborné znalosti znalca. Rozhodnutie súdu tak nepochybne záviselo od záverov znaleckého posudku. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/99/2017 zo dňa 31.03.2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/125/2017 zo dňa 14.03.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017 a nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.04.2020. V prípade, ak by sa odvolací súd s jej názorom nestotožnil, bol by dôvodný postup podľa § 257 CSP, pričom treba prihliadnuť na okolnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu nároku. Uviedla, že je vážne trvalo zdravotne postihnutá, musí užívať lieky nielen v spojení s jej zraneniami a trvalými následkami, ale aj v spojení s celkovo nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý vedie k oslabeniu imunity. Nevie preukázať užívanie liekov, ktoré jej boli ústne odporúčané lekármi, inak ako predložením dokladov o ich zakúpení. Lekári jej odmietajú vydať písomné potvrdenie o odporúčaní týchto podporných liečiv. Súd prvej inštancie mal prihliadnuť na skutočnosť, že je ťažko zdravotne postihnutá osoba s trvalou doživotnou neschopnosťou vykonávať zárobkovú činnosť, v dôsledku čoho je i uznaná za plne invalidnú. Na strane druhej je žalovaným etablovaná obchodná spoločnosť dlhoročne pôsobiaca na poistnom trhu. K podaniu žaloby ju viedli legitímne pohnútky vychádzajúce z jej zdravotnej a sociálnej situácie.

5. K podanému odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný navrhujúc rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Nestotožnil sa s tvrdeniami žalobkyne. Mal za to, že na strane žalobkyne nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobkyňa si uplatňovala niekoľko nárokov voči nemu v samostatných konaniach (viedla 6 samostatných konaní), a to aj za situácie, keď jej nepriznal náhradu liečebných nákladov, ktoré nesúvisia s liečbou úrazu po dopravnej nehode. Celkovo vyplatil žalobkyni za rôzne uplatnené nároky sumu XXX.XXX eur. Poukázal na zákon o povinnom zmluvnom poistení a jeho formuláciu vyžadujúcu preukázanie tvrdených nárokov na náhradu škody. Nestotožnil sa ani s tvrdením, že mu nepriznanie náhrady trov konania nespôsobí žiadne následky. Zo zaplateného poistného si musí vytvárať finančnú rezervu na poistné potreby klientov. Záverom podaného vyjadrenia poukázal na výpis z obchodného registra, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa je stále zapísaná ako T. obchodnej spoločnosti C..C. T. D..O..M.. od XX.XX.XXXX, a súčasne poukázal i na výpis zo živnostenského registra, pričom žalobkyňa má živnostenské oprávnenie na vykonávanie niekoľkých predmetov podnikania. Živnostenské oprávnenie bolo pozastavené až od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

7. Občiansky súdny poriadok - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) - ako procesný predpis účinný v čase začatia konania bol dňom 1. júla 2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom. V súlade s ustanovením § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal z nižšie uvedených zákonných ustanovení:

8. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vo všeobecnosti platí, že o náhrade trov konania rozhoduje súd na základe pomeru úspechu strany v spore. Ak bol úspech strany v spore len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Ak sa v spore navzájom vyvážia úspech a neúspech, náhrada trov sa spravdla neprizná žiadnej zo strán sporu, pričom priznanie náhrady trov môžu ovplyvniť aj ďalšie skutočnosti, napr. závislosť rozhodnutia o výške plnenia od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Vzhľadom na absenciu ustanovenia obdobného § 142 ods. 3 OSP môže ísť pri prevažnom úspechu aj o neúspech v pomerne nepatrnej časti. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž úplne zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody alebo bezdôvodného obohatenia iba odhaduje. Primárnym bude fakt, že škoda bola spôsobená alebo že k bezdôvodnému obohateniu došlo; výška toho potom nasleduje. Obdobný výklad ustanovenia § 255 ods. 2 CSP je uvedený aj v publikácii: Civilný sporový poriadok, E., V. a T., E. T., Q..Y..J. XXXX (str. XXX-XXX).

12. V tomto prípade sa žalobkyňa vo veci samej domáhala zaplatenia sumy 1.472,77 eura (100 %) z dôvodu náhrady liečebných nákladov od žalovaného na tom právnom základe, že pri dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle utrpela ťažký úraz. Vodič motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným, proti ktorému si žalobkyňa uplatnila nárok podľa § 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení ako voči poisťovateľovi. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 9C/348/2015-456 zo dňa 28.07.2020 žalobkyni priznal v nadväznosti na výsledky znaleckého dokazovania sumu 623,67 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 623,67 eura od 14.05.2015 do zaplatenia a vo zvyšku 849,10 eura s príslušným úrokom z omeškania žalobu zamietol. Žalobkyňa teda bola v predmetnom konaní úspešná v rozsahu 42,35 % a neúspešná bola v rozsahu 57,65 %, a naopak - žalovaný bol úspešný v rozsahu 57,65 % a neúspešný v rozsahu 42,35 %. Miera čistého úspechu žalovaného tak predstavuje 15,3 % a v takomto rozsahu by mu prináležala náhrada trov konania. Mieru úspechu súd prvej inštancie vyjadril ako rozdiel medzi úspechom a neúspechom, čo znamená, že žalobkyňa by mala byť povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 15,3 %.

13. Žalobkyňa v podanom odvolaní uviedla, že súd mal prihliadať na to, že výsledok konania závisel od znaleckého posudku a že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce najmä v tom, že je ťažko zdravotne postihnutá osoba s trvalou doživotnou neschopnosťou vykonávať zárobkovú činnosť, v dôsledku čoho je i uznaná za plne invalidnú. Podľa žalobkyne mal súd prihliadnuť na okolnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu predmetného nároku, a na to, že musí užívať lieky nielen v spojení s jej zraneniami a trvalými následkami po dopravnej nehode, ale aj v spojení s jej celkovo nepriaznivým zdravotným stavom. Z týchto dôvodov považuje za nespravodlivé, aby hradila trovy konania, ak by sa malo vychádzať len z porovnania úspechu a neúspechu v spore.

14. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie by inak bolo vecne správne, ak by súd vychádzal výlučne z pomeru úspechu strán sporu, bez prihliadnutia aj na ďalšie okolnosti prípadu, ktoré sú zrejmé zo spisu. V tomto prípade bolo konanie začaté dňa 22.05.2015, t. j. ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu, kedy žalobkyňa mohla legitímne očakávať v prípade čiastočného úspechu v konaní aplikáciu ustanovenia § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého aj keď mal účastník (teraz strana sporu) vo veci úspech len čiastočný, mohol mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od

znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 9C/348/2015-456 zo dňa 28.07.2020 aplikujúc už ustanovenia Civilného sporového poriadku.

15. Odvolací súd prejednávajúc odvolanie žalobkyne dospel k záveru, že i pri danom výsledku sporu v dôsledku rozsudku č. k. 9C/348/2015-456 zo dňa 28.07.2020 pri prevažujúcom úspechu žalovaného mali rozhodnutie súdu o trovách konania ovplyvniť aj ďalšie skutočnosti, a to najmä to, že rozhodnutie o výške plnenia skutočne záviselo od znaleckého posudku, o ktorý sa potom súd v rozhodnutí vo veci samej aj oprel. Na dôslednom uplatnení zásady pomeru úspechu v danej veci nebolo nutné v tomto prípade trvať, lebo základ nároku žalobkyne daný bol a sporná bola len výška plnenia, ktorá bola napokon ustálená znaleckým posudkom č. XX/XXXX vyhotoveným C. - G. - M., D..O..M., X. M., dňa XX.XX.XXXX. U žalobkyne v skutočnosti čo do základu nešlo o procesne neúspešnú stranu, keďže jej bola priznaná určitá časť ňou uplatneného nároku v úzkej nadväznosti na znalecký posudok vypracovaný v priebehu konania, čo sa premietlo i do rozhodnutia vo veci samej. Žalobkyňa nebolo možné úplne zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe znaleckej činnosti a pri rozhodovaní bolo potrebné rozlíšiť to, čo bolo pri rozhodovaní o žalobe základné a čo sprevádzajúce. Základné je, že žalobkyni nárok vznikol a sprevádzajúce je v akej výške (analogicky viď nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99 a nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.04.2020). Nesporne základ nároku žalobkyne na náhradu liečebných nákladov bol daný a odborná otázka posudzovaná znalcom mohla presiahnuť možnosti žalobkyne. Nie je možné od žalobkyne vyžadovať, aby vedela odborne posúdiť pred podaním žaloby, ktoré jej vzniknuté liečebné náklady (výdavky na lieky, výživové doplnky, zdravotné a hygienické pomôcky, a iné výdavky) súvisia s liečbou následkov úrazu po dopravnej nehode, a ktoré s liečbou chronických ochorení žalobkyne, ktoré nemajú úrazový pôvod. Sám znalec v znaleckom posudku uviedol, že žalobkyňa trpí viacerými zdravotnými komplikáciami, ktorých základnou príčinou je úraz chrbtice a miechy pri dopravnej nehode, a tieto zdravotné komplikácie sprevádzajú ďalšie zdravotné ťažkosti. Takže nemožno paušálne brať do úvahy len zranenie krčnej miechy, ale predovšetkým jeho následky, ktoré postihujú viaceré orgánové systémy a vo svojom dôsledku organizmus ako celok. Z uvedeného vyjadrenia znalca je zrejmé, že zdravotný stav žalobkyne je natoľko komplikovaný, že nemožno od nej požadovať, aby vedela sama posúdiť, ktoré konkrétne liečebné náklady vznikli v priamej či nepriamej súvislosti s liečbou následkov úrazu po dopravnej nehode. Odvolací súd tiež hodnotil ako primárny ten fakt, že nárok žalobkyne na náhradu liečebných nákladov medzi stranami sporu nebol sporný, spornou bola len výška tohto nároku, ktorá bola predmetom dokazovania znaleckou činnosťou, t.j. nad rámec vedomostí žalobkyne a v dôsledku odborného posúdenia.

16. S ohľadom na uvedené odvolací súd urobil záver, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní postupovať v súlade s vyššie opísaným výkladom ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého by náhrada trov konania mala v základe patriť žalobkyni s prihliadnutím na ustanovenie čl. 2 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého: (1) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. (2) Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

17. Na základe uvedených skutočností odvolací súd považoval odvolanie žalobkyne za opodstatnené, a tak rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu priznal úspešnej žalobkyni voči žalovanému v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).